

patRIOTki

Wystawa "patRIOTki" dotyczy zagadnień patriotyzmu, wolności, suwerenności, walki, bezpieczeństwa. Koncentruje się przy tym na dwóch kluczowych elementach kobiecego wizerunku – twarzy i stroju.

Kobiety włączały się w działalność polskich organizacji bojowych nie tylko roznosząc bibułę, ale także transportując broń, amunicję oraz... zrzucając bomby z balkonów – jak Wanda Krahelska, Albertyna Helbertówna, Faustyna Morzycka czy Teofilia Blendkowska przypomniana przez Zuzannę Janin w pracy *Uwolnić. Свободы. Free. Teofilia Blendkowska*. Jak pisze Wojciech Lada: „(...) był to szereg niemal anonimowych dziś kobiet, które zwykle wpadały po roku lub dwóch działalności (...). Po zesłaniu i katordze wracały w rodzinne strony, prowadząc skromne życie robotnic. Historia zapamiętała tylko te kobiety, które w II Rzeczypospolitej stały u boku liczących się mężów, jak Aleksandra Piłsudska, albo te nieliczne, które same robiły karierę polityczną”.

Na wystawie zobaczymy obiekty w kształcie nadnaturalnej wielkości sukien, skrywające wewnątrz broń i amunicję. Ich forma nawiązuje do sposobów transportowania przez kobiety tego rodzaju ładunków w specjalnie szytych lub przerabianych strojach. Kolory sukien symbolizują etapy życia, podkreślając fakt, że w walkę włączały się ochotniczki z różnych pokoleń i klas społecznych.

Anka Leśniak zaprosiła też do projektu kobiety, które wcieliły się w konkretne bojowniczkę, użyczając im swoich twarzy podczas sesji fotograficznej. Prezentowane zdjęcia wyobrażają postaci, po których często w materiałach archiwalnych pozostało jedynie wymieniane w ciągu innych nazwisko. Portretom towarzyszą krótkie opisy kobiet wymienionych w książce Wojciecha Lady, a przebieg sesji dokumentuje video.

Wystawa wpisuje się w prowadzone przez Ankę Leśniak artystyczne interpretacje biografii kobiet „nieumiejscowionych w historii”. Chodzi o postacie tajemnicze, pozostające na marginesie, których losy wydają się ważne z perspektywy współczesnej problematyki społecznej i dyskursów kultury. Zawarte w tytule wystawy słowo RIOT pochodzi z języka angielskiego i oznacza zamieszki. Nasuwa się pytanie, czy patRIOTki dały wyraz emancypacji kobiet, czy raczej ich zaangażowanie zostało wykorzystane do utrwalenia patriarchalnych schematów i związanej z nimi wizji patriotyzmu? Czym jest polski patriotyzm na tle niepokojów i zmian we współczesnej Europie i jak w tej narracji postrzegają siebie kobiety?

PatRIOTki to projekt w procesie. Do tej pory prezentowany był w Galerii XX1 w Warszawie, na wystawie *Złe Kobiety* w Centrum Kultury Zamek w Poznaniu, podczas OSTRALÉ Biennale w Dreźnie oraz w ramach wystawy *Found a Mentalism II* w Saint James Cavalier w Valetcie na Malcie.

Wystawie w galerii Re:Medium towarzyszyć będą:

- spotkanie z autorką – 13 września o godz. 17, wstęp wolny;
- panel dyskusyjny z udziałem Anki Leśniak, Adriana Sekury (autora książki *„Rewolucyjni mściciele. Śmierć z browniנגiem w rękę”* wyd. 2010), Dariusza Leśnikowskiego (dyrektora Miejskiej Galerii Sztuki w Łodzi), historyczki sztuki Olgi Filanowskiej oraz publicystki i krytyczki sztuki Marty Zdanowskiej – 19 września o godz. 17, wstęp wolny;
- oraz kolejna odsłona sesji fotograficznej, w której ochotniczki wcielić się będą w postaci patRIOTek.

Anka Leśniak zajmuje się rolą kobiet w historii i historii sztuki. Ukończyła historię sztuki na Uniwersytecie Łódzkim (2003) oraz Wydział Edukacji Wizualnej na Akademii Sztuk Pięknych (2004). W 2016 roku obroniła doktorat na Wydziale Rzeźby i Intermediów Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku. Brała udział w ponad 80 wystawach indywidualnych i zbiorowych w kraju i za granicą. Stypendystka Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (2011), laureatka stypendiów

kulturalnych Łodzi i Gdańska. W 2016 roku otrzymała zaproszenie na rezydencję artystyczną organizowaną przez Kultur Kontakt we współpracy z rządem austriackim.

Więcej o artystce na:

www.ankalesniak.pl

www.invisiblewomen.info

Współpraca promocyjna: Olga Filanowska